

סדר יטוד ל מט' 18/ב

סישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
בשבתה כועדת המסנה לחוקי-היטוד
שהתקיימה ביום ד', ח' בטבת תשי"ז - 12.12.56 בשעה 08.30,

- השתתפו :
- נ. ניר - היו"ר
  - ב. אזניה
  - ע. איכילוב
  - ס. בגין
  - ש. הלל
  - ש. יוניצ'מן
  - ש. ישעיהר
  - י. כסיס
  - ס. קסיס
  - ז. רובין
  - י. שופמן

- טוזמנים :
- פ. רוזן - שר המשפטים
  - ח. כהן - היועץ המשפטי
  - א. ידין - המנהל ליועץ המשפטי
  - ה' קדטי - מתרגם לערבית

סדר-היום: חוקי יטוד (הכנסת).

אני פותח את הישיבה.

היו"ר נ. ניר:

חוקי יטוד (הכנסת).

טעין 6 (הסדר).

היו"ר נ. ניר:
נשאר לנו להצביע על שלושה דברים: על ההצעה להכליל בסעיף את הרמטכ"ל; על ההצעה להכליל בו כוהני דתות אחרות; על ההצעה להכליל בו ראשי עיריות. חבר הכנסת רוזנברג ביקש לדחות את ההצעה, אבל אני חושב שבכל זאת נצביע, ואפסוד יהיה לשנות זאת בקריאה השנייה.

האם לא צריך להגיד לגבי כולם: כל עוד הם טכהניס?

ב. אזניה:

יש צורך בכך רק לגבי שופט, שנשאר שופט גם כאשר הוא מפטיק לכהן.

ח. כהן:

האם רבים טכהני דת אצל הטוטלמים, למשל, אינם באותה עמדה כמו כהנים ולוויים אצלנו?

ש. יוניצ'מן:

נחליט על כך לגבי אדתם כהני דת שהם טשהו הטקביל לרבנים אצלנו. ונבקס טהיועץ המשפטי שיביא

היו"ר נ. ניר:

לנו את הנוסח לכך.

הוחלט: 1. לקבל את ההצעה להכליל בטעיף את הרטס"כל.

הסתייגות לב. מזניה.

2. לקבל את ההצעה להכליל בטעיף כהני דתות אחרות שהם בתפקיד המקביל לתפקיד של רבנים בדת היהודית.

3. לדחות את ההצעה להכליל בטעיף ראשי עיריות.

טעיף 7.

ע. איכילוב: כטרנו על הנוסח הזה בכנסת השניה, בררנו היטב את התאריכים וכך הגענו לנוסח הזה. או שאנחנו מניחים שעבודה זו היתה נכונה ומקבליה את הנוסח, או שעלינו לחזור ולעשות את חשבון הימים. עד כמה שאני זוכר, הנוסח הוכן אז בקפדנות. מסוים כך אני מציע לקבלו כמו שהוא.

ס. בגין: הייתי מציע לחשוב על סלה אחרת במקום "להתפור".

הוחלט: לקבל את הטעיף ללא שינוי.

טעיפים 8, 9, 10, 11.

הוחלט: לקבל את הטעיפים 8, 9, 10, 11 ללא שינוי.

טעיף 12.

היו"ר נ. ניר: לא כתוב פה סתי הוא שצהיר ובפני מי הוא עושה זאת.

ד. בר-רב-אמי: לא נראה סיהיו קסיים בענין זה.

היו"ר נ. ניר: הנוסח של "מסנפתחה הכנסת - - -" טוב למקרה שהנשיא פותח, אבל לא למקרה שעושה זאת סקן חברי הכנסת.

ס. בגין: הייתי מציע לנסח כך: "מסקיבל זקן חברי הכנסת לידיו את הנהלת ישיבת הפתיחה של הכנסת, יססור את ההצעה הבאה".

ב. מזניה: אני מציע לקבל את הנוסח הטוצע.

א. ירין: מה שאינו נראה לי הוא סזקן חברי הכנסת אור קיבל לידיו את הנהלת הישיבה, שצהיר בצורה אחרת מאשר חברי הכנסת האחרים.

סדוע לא לאמר: "זקן חברי הכנסת הנוכחים, לאחר שפתח את הישיבה, יצהיר - -".

פ. רוזן:

צריך לכתוב "לאחר שקיבל את הנהלת הישיבה לידיו". כי זה, בכל מקרה נכון.

ח. רובין:

אולי נכתוב כך: "פתח סגן חברי הכנסת את הישיבה הראשונה או קיבל לידיו את הנהלתה, יצהיר - -".

ט. בגין:

הוחלט: לקבל את ההצעה לנסח את הרישא של הסעיף כך: "פתח סגן חברי הכנסת את הישיבה הראשונה או קיבל לידיו את הנהלתה, יצהיר - -".

הוחלט:

לפי הנוסח הזה הוא חייב להתחיל את דבריו בהצהרה. אני מציע לחפס נוטח עליו להתחיל את דבריו בהצהרה הזאת.

ב. א. זביה:

בטחיר זאת לקריאה השניה.

היו"ר נ. גיר:

בסעיף-קטן (ב) אני מציע בטקום "והוא יקום ויצהיר" - וחבר הכנסת יקום ויצהיר".

ט. בגין:

הוחלט: לקבל את הצעת ט. בגין לכתוב בסעיף-קטן (ב) בטקום "והוא יקום ויצהיר" - וחבר הכנסת יקום ויצהיר".

הוחלט:

לסעיף קטן (ג): האם יש צורך בחלק הראשון של הסעיף?

ד. כר-גב-האי:

החלק השני עונה על מה שבא לענות החלק הראשון, ואם נסמיטים את החלק הראשון, זה אומע עוד יותר.

ה. הלל:

הנוסח אינו טוב. הייתי אומר "חבר הכנסת ינקרא על-ידי היו"ר להצהיר".

ט. בגין:

אני מסכים עם חבר הכנסת בגין. ואני גם חוזב שהטלה "סרב" פוגמת. מספיק לכתוב שחבר כנסת יקרא להצהיר יטב ושתק בטקום לעשות כן. הייתי מנסח זאת כך: "קרא יו"ר הכנסת לחבר כנסת להצהיר הצהרת אמונים והוא לא עשה כן, לא יהנה מזכויות של חבר כנסת כל עוד לא הצהיר".

ח. כהן:

הוחלט: 1. לקבל את ההצעה לטחוק את הרישא של סעיף ג. (ג).

2. לקבל את ההצעה לנסח את סעיף-קטן (ג) כך: "קרא יו"ר הכנסת לחבר הכנסת להצהיר הצהרת אמונים והוא לא עשה כן, לא יהנה מזכויות של חבר כנסת כל עוד לא הצהיר".

2.

מתי חייב היו"ר לקרוא לחבר הכנסת להצהיר?

י. יטעיהו:

בלישיבה הראשונה שבה נפתח חבר הכנסת.

ח. כהן:

אם הוא אינו קורא לו, חבר הכנסת אינו מאבד את זכויותיו.

י. סופסון:

סעיף 13.

ס. בגין :
אני מציע להפריד בין חסינות חברי הכנסת ובין
שכרם. אשר לחסינות אני מציע לכתוב כך :
"לחברי הכנסת תהיה חסינות על פי חוק."

בסעיף אחר ולאן דוקא טיד אחרי סעיף 13 הייתי
מציע לכתוב כי חברי הכנסת יקבלו שכר על פי חוק.

הוחלט : 1. לקבל את הצעת ס. בגין להפריד בין חסינות
חברי הכנסת ושכרם בטני סעיפים נפרדים.

2. לנטח את הסעיף כך : "לחברי הכנסת תהיה
חסינות על פי חוק."

3. לקבל את ההצעה לנטח את החלק השני של הסעיף
כך : "חברי הכנסת יקבלו שכר. פרטי השכר
ייקבעו בחוק."

4. לקבל את ההצעה להעביר את הסעיף הקובע את
שכר חברי הכנסת לסקום אחר. (הסקום ייקבע
בסוף הדיון).

סעיף 14.

ס. בגין :
אני מציע להקדים את הסעיף הזה, ולנסחו כך :
"סקום טו ובה של הכנסת היא ירושלים". הייתי
מציע להעביר לסקום אחר את ההוראה שאפשר לכנסה בסקום אחר בתנאים
סיוחדים.

ב. אזוביה :
אני חושב שאת החלק השני של הסעיף אפשר לערף
לסעיף 23.

א. ידין :
אפשר להתחיל את סעיף 23 בכך שיסיבות
הכנסת יתקיימו בסקום מושבה, אולם בתנאים
סטוייטים אפשר יהיה לקיימן בסקום אחר.

הוחלט : 1. לקבל את ההצעה להעביר את החלק הראשון
של הסעיף לסעיף 1, ולנסחו כך : "הכנסת היא
בית המחוקקים של המדינה וסקום מושבה היא
ירושלים".

2. לקבל את ההצעה להעביר את החלק השני של הסעיף,
הדן באפשרות לקיים את יסיבות הכנסת בסקום אחר,
לסעיף 23. (הנוסח ייקבע כאשר תדון הוועדה
בסעיף 23).

סעיף 15.

הוחלט : לקבל את הסעיף ללא שינוי.

סעיף 16.

ב. מזניה: לא נחוץ לכתוב בהתקבון יפורסם ברטוטות.

ד. בר-רב-האי: זה פתח לטענה שהכנסת לא נהגה לפי התקבון.
זה ענין פנימי של הכנסת.

הוחלט: לסחוק את הטליט "התקבון יפורסם ברטוטות".

סעיף 17.

ד. בר-רב-האי: אחד שתפקידו של היו"ר הוא לנהל ישיבה.
אפשר להבין בנוסח זה שכדי לטטור זאת לאחד
טסגניו הוא צריך להוכיח בכל פעם שבבצר טטנו לטלא את תפקידו.

ב. מזניה: הכוונה היא לטיכלול תפקידו, כטהוא חולה,
בחו"ל וכו". בכל אופן, נטאיר זאת לתקבון.

א. ידיו: כאשר נבצר טיו"ר הכנסת לטלא את תפקידו,
הכוונה היא טאחד טסגניו יטלא את תפקידו
כטטלא טקום יו"ר הכנסת. בעוד שניהול יטיבה נעטה על-ידי סגן יו"ר
הכנסת לא בתור יו"ר הכנסת אלא בתור סגן יו"ר הכנסת. התקבון צריך
לענות על הטאלה טתי יכול סגן יו"ר הכנסת לטלא תפקידים טטוייטיים
בטקום יו"ר הכנסת. לגבי החוק יש להסדיר רק את הטקרה טיו"ר הכנסת.
טינו יכול לטלא את תפקידו וטיטתו אחר טטלא את טקומו בתור יו"ר הכנסת.

הוחלט: לקבל את הטעיף ללא טיבו.

סעיף 18.

הוחלט: לקבל את הטעיף ללא טיבו.

סעיף 19.

ב. מזניה: הייתי טציע להציב נקודה אחרת "דין-וחטבון".
טה יכלול הדו"ח, טא הוא יכלול או לא יכלול
טסקנות, לא הייתי טציע לכתוב זאת.

י. טופטו: אני טציע להטאיר את הנוסח כפי טהוא. לאחר
טועדת החקירה טטייטת את עבודתה, צריכה הכנסת
לנקוט עטדה ביחס לעבודתה. אז יש טקום להתוכח על טסקנות. אבל טוף
טוף ועדת חקירה טוקטת כדי להגיע לטסקנות.

ד. בר-רב-האי: ועמ חקירה צריכה קודם כל לקבוע עובדות.
טם אין טטיליט עליה לעשות זאת, היא יכולה
להטטיך בעבודתה טניט. היא חייבת לטטור דו"ח על עבודתה לכל חברי הכנסת.
להגיע לטסקנות - זה ענין של הכנסת. היא יכולה לעשות זאת ויכולה
להחליט לעבור לסדר-היום.

ע. איכילוב :

אני בעד הנוסח המוצע. נכון טעם היום, בגלל המצב הפרלמנטארי הקיים אצלנו, ועדות חקירה אינן מסוגלות למלא את התפקיד אשר עליהן למלא. אבל אינני מסכים להביח סוזה יי אר כך לעולמ. יש סקרים שבהם יכולה הממשלה להציע הקמת ועדת חקירה. ויש סקרים שבהם הכנסת אינה רוצה לקבל את קביעת הממשלה ורוצה בקביעת עובדות על-ידי עצמה. לצערנו, היום אם באים להקים ועדת חקירה פרלמנטארי, אותו רוב שהקים את הממשלה מבטיח לעצמו רוב בוועדת החקירה. עלינו לאאוף לכך שטוב זה ישתנה. וצריך לבסס את הטעיה כך שוועדת החקירה תוכל למלא את תפקידה.

י. כפיס :

אני בעד הנוסח המוצע, אבל אני מציע בו תיקון : לדריסת אחוז סטוים של חברי הכנסת - אינני קובע עכשיו איזה אחוז, זה יכול להיות שליש, או 40% - תוקם ועדת חקירה פרלמנטאריית.

ב. אזניה :

אני בעד זה שבטאיר לוועדה אפשרות להגיש מסקנות או שלא להגישן. וזאת אפשר להשיג אם כותבים רק שהיא תגיש. דו"ח. הייתי מציע לבסס זאת כך : "תסוד דין-וחשבון, והיא רשאית גם להגיש מסקנות".

1. החלט : לדחות את ההצעה לטחוק את המלה "מסקנות".

2. לדחות את ההצעה להטאיר את הנוסח המוצע.

הסתייגות לי. שופטן ע. איכילוב.

3. לקבל את הצעת ב. אזניה האומרת כי ועדת החקירה תסוד לכנסת דין-וחשבון והיא רשאית לסוד לה גם מסקנות.

4. לקבל את הצעת י. כפיס האומרת כי לדריסת אחוז סטוים מחברי הכנסת תוקם ועדת חקירה.

ב. אזניה :

המאלה היא: איזה אחוז. האם לבעל ההצעה יש הצעה בענין זה?

ט. הלל :

הסינוי הזה הוא מהותי. אנחנו יוצרים פה אפשרות שהחלטה תקבל על-ידי פיעוט קולות. בעיני פיעוט הענין של ועדות חקירה חשוב עד כדי כך. בעיני פיעוט אחר יכול ענין אחר להיות חשוב עוד יותר. הייתי מציע שלא לסהר להנהיג פיעוט כזאת בחיי הכנסת.

י. שופטן :

אין זו החלטה של הכנסת. זה דומה לאפשרות שניתנת לפיעוט של חברי הכנסת לדרוס כינסת הכנסת בזמן הפגרה. זה אינו מחייב את הכנסת לקבל את ההחלטות שהפיעוט מציע אותן. הסדור כגון הוא על הקמת ועדת החקירה. אין זה אוסר שהכנסת חייבת לקבל את מסקנותיה של ועדת החקירה.

ט. הלל :

אין הדבר דומה לאפשרות הניתנת לכנסת את הכנסת. זה דומה לאפשרות להעלות נושא לדיון. אם פיעוט מציע נושא לדיון בכנסת והכנסת מסירה זאת סדר-היום, הוא ידרוש ועדת חקירה, ובאופן כזה יכריח את הכנסת להעלות את הנושא לדיון. ועדת חקירה היא דרך של דיון, ודיון על רטה גבוהה יותר כאשר דיון רגיל. זה יכול לתת בידי פיעוט בכנסת אלטון של סדור על הדברים שהכנסת תדון בו לא תדון בהם. בטידה שחושבים שהכנסת צריכה להיות מסוגלת לפעול, אין ליצור מצב

טבו תאליה הכנסת חייבת להקים ועדות חקירה בלי טוֹף. אני מתפלא על קלות הדעת של החברים התומכים בכך.

ע. איכילוב: אינני מתרגש מן הסכנה שהפיעוט יסליט טרור

על הרוב. אבל אני יוצא מהנחה שגם אם הצעת חבר הכנסת כמיס תתקבל כאן, היא תידחה על-ידי הכנסת. לכן הייתי מציע שתי הצעות אלטרנטיביות:

ההצעה האחת שלפי דרישת ארבעים מחברי הכנסת תועמד לדיון בכנסת ההצעה להקים ועדת חקירה.

ההצעה השנייה: שלפי דרישת 50% של חברי הכנסת תוקם ועדת חקירה. ואז - אין צורך בדיון.

א. ירון: בדרך כלל הכנסת בזהרה מאוד מהצעות טטוג זה. טצד אחד לא רצתה להגביל את שלטון הרוב, וטצד טני היא לא רצתה להזליט שלטון טיעוט. אפילו הצעת חבר הכנסת איכילוב היא יותר טרחיקת לכת. בדרך כלל אין בכנסת דבר שטיס חברי כנסת יכולים להחליט עליו בלי דיון והצבעה. אין תקדים לדבר כזה.

ט. הלל: הענין טחייב טחשבה. טי יקבע את טפכויות הוועדה? טי יקבע על איזה נוטט היא תדון? הייתי אומר טיט לחטוב על כך עד ליטיבה הבאה.

ב. אזניה: אם חבר אחד של הוועדה טבקט לדחות את ההצבעה אני חוטב טנעטה זאת, ונחליט על הפרטים ביטיבה הבאה.

ע. איכילוב: כדי שלא יתהווה טצב טהחלטה של רוב זה טככדיט פחות טהחלטה של רוב אחר, אני מציע להעטיד זאת אחרת: טאחר טהעיקרון נקבע, וטאחר טבעל ההצעה לא הביא הצעה טפורטת, טקבלים את בקטת חבר הכנסת הלל לדחות את פרטי הנוטט ליטיבה הבאה.

הנחלט: לדחות את ההחלטה על פרטי הצעת ח"כ כמיס, לפי בקטת ט. הלל.

היטיבה ננעלה ג-10.15.